

27 Νοεμβρίου 2019

«: : ΚΑΙΡΟΣ, Ανακάλεσμα της Γης»

Πολιτισμός / Εκθέσεις

Το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης διοργανώνει και παρουσιάζει την έκθεση εικοσιτριών διεθνών καλλιτεχνών «ΚΑΙΡΟΣ, Ανακάλεσμα της Γης». Πρόκειται για ένα εγχείρημα στη διασταύρωση μεταξύ εικαστικών τεχνών, μετεωρολογίας και φιλοσοφίας σε επιμέλεια της Σοφίας Παντελιάδου.

*Alferd Lenz (Αυστρία), LIGHTNING,
Εγκατάσταση, Επαναλαμβανόμενο βίντεο,
2014 (www.alfredlenz.com)*

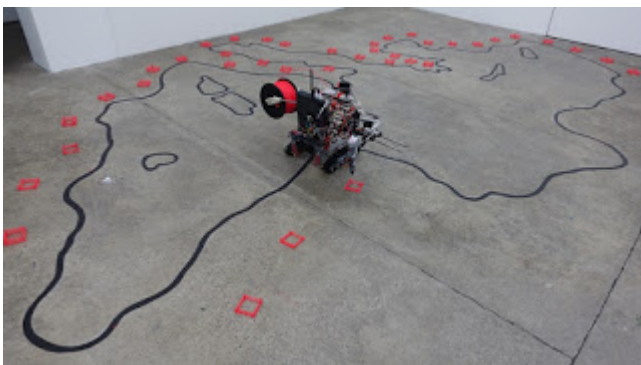
Αντικείμενο αυτού του εκθεσιακού εγχειρήματος είναι η λέξη *Καιρός* στην αμφισημία της: από τη μια σχετίζεται με τα καιρικά φαινόμενα κι από την άλλη με

τη χρονικότητα, την «καίρια στιγμή». Η έκθεση πολλαπλών μέσων «: : KAIROS | Ανακάλεση της Γης» πραγματεύεται τη σχέση του ανθρώπινου είδους με τα φαινόμενα της φύσης και την αλληλεξάρτηση μεταξύ των δύο. Προσπαθεί, με άλλα λόγια, να αποτυπώσει μια εικόνα της ψυχής, με την έννοια της επιρροής του καιρικού φαινομένου πάνω στον άνθρωπο και στον πλανήτη γη.

Maria Hubinger (Αυστρία), ALIENS ON EARTH_SOIL OBJECTS, Εγκατάσταση, 2019

Αφετηρία και στόχος των καλλιτεχνών που συμμετέχουν είναι να εικονοποιήσουν, μέσω των διαφορετικών μορφών τέχνης, ζητήματα που συναντάμε στην καθημερινή ζωή και να προσδώσουν στις πολύπλοκες κοινωνικές διαδικασίες εικαστική και εννοιολογική ορατότητα.

*Ruth Schnell (Αυστρία), RISIKO, Εγκατάσταση, 2017
(www.ruthschnell.org)*

Τα όρια ανάμεσα στα επίπεδα της αντίληψης ρευστοποιούνται· η επιρροή του εξωτερικού κόσμου γίνεται απτή, ορατή· οι αισθήσεις εγγράφονται στο σώμα· η ψευδαίσθηση πως μπορούμε να ελέγξουμε την αντιληπτικότητα έρχεται

αντιμέτωπη με την απορρύθμισή της. Για να το εκφράσουμε περιληπτικά με τα λόγια του Μπρούνο Λατούρ: η «γείωση» αφορά όλους τους κατοίκους της Γης, και τους «προνομιούχους των πλούσιων χωρών» αλλά και τους «μελλοντικούς της ενοίκους». Διότι, όπως σημειώνει ο Γάλλος ανθρωπολόγος και κοινωνιολόγος: «Στους μετανάστες του εξωτερικού, που πρέπει να εγκαταλείψουν τον τόπο τους και να διασχίσουν τα σύνορα με τίμημα μια τεράστια τραγωδία, πρέπει από δω και στο εξής να προσθέσουμε τους μετανάστες του εσωτερικού, οι οποίοι, ενώ παραμένουν στον τόπο τους, βιώνουν το δράμα της εγκατάλειψης από την ίδια τους τη χώρα».

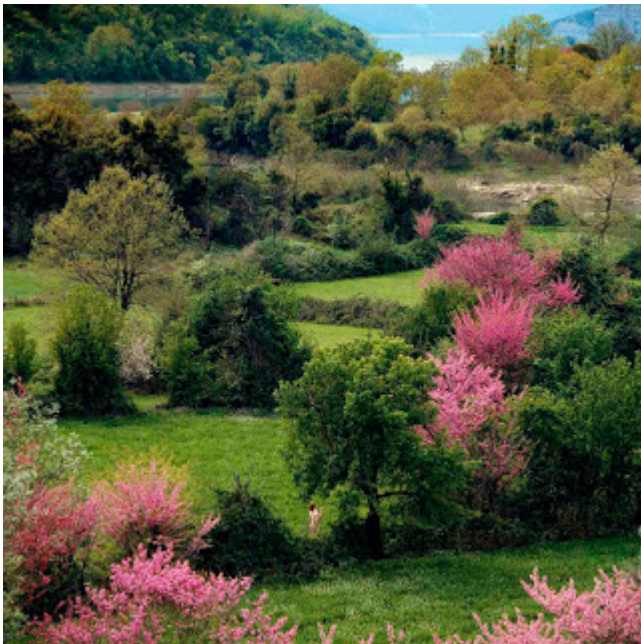
Eva Petric, (Σλοβενία/Αυστρία/ΗΠΑ), EDEN, TRANSPLANTED, Βίντεο (www.evapetric.com)

Το εγχείρημα της έκθεσης, στην ευρεία του έννοια, εστιάζεται στη συμβολή των ακόλουθων σημείων:

- Καταρχάς, στη στενή σχέση ανάμεσα στις εμπειρίες της καθημερινότητας και την πρόσληψή τους σε συνδυασμό με το αντικείμενο της έρευνας (εδώ με την μετεωρολογία)
- Κατά δεύτερον στις απόψεις, των οποίων η οπτική υπογραμμίζει τη διάκριση ανάμεσα στον καιρό ως μέσο και στον καιρώως φαινόμενο. Όπως, μεταξύ άλλων, στις ανάγλυφες φωτογραφίες τοπίου του Ματίας Κέσλερ, που παρουσιάζουν εδώ ένα παράδειγμα του καιρού ως φαινομένου. Ο καλλιτέχνης αμφισβητεί την αυθεντικότητα της φύσης και το εξιδανικευμένο όραμα του σημερινού ανθρώπου για την πρωτοτυπία και το ανέγγιχτο (την παρθενικότητα). Ή, ακόμη, όπως το καιρικό φαινόμενο βροντή/αστραπή -προσλαμβανόμενο ως μέσο- προσομοιώνεται οπτικά και ακουστικά στις βιντεοεγκαταστάσεις «Κεραυνός» του Τόμας Γκλαίντσελ και «Αστραπή» του Άλφρεντ Λέντζ. Μέσα από τα ηχεία ρέει ο ήχος της βροχής ενώ τα subwoofer δημιουργούν τη βαθιά, υπόκωφη βοή του κεραυνού. Το έργο «Αστραπή» του

Λέντζ παρουσιάζει έναν ξύλινο σκελετό, φορέα δυο κρουστών λεκανών, οι οποίες ενεργοποιούνται με ένα καλώδιο. Χτυπώντας τις λεκάνες παράγεται σπινθήρας. Βλέποντας το έργο, αναρωτιέται κανείς: είναι αυτό μια πραγματική κατάσταση;

- Κατά τρίτον, στην κόκκινη γραμμή, που σιωπηρά διαπερνά την έκθεση και μπορεί να διασυνδεθεί με το ζήτημα της *χρονικότητας/προσωρινότητας* - η ελληνική λέξη *καιρός* σημαίνει το φαινόμενο αλλά ταυτόχρονα και τη σωστή συγκυρία, την καίρια στιγμή. Τα έργα της έκθεσης επηρεάζονται από την αμφισημία της λέξης, αλλά δρουν μέσα και από τη δική τους οπτική.

Panos Kokkinias (Ελλάδα), MEGLA, Φωτογραφία, 120 x 120 cm. 2003 (www.panos-kokkinias.com)

Η καλλιτεχνική αντιπαράθεση με φαινομενικώς θεωρητικά ερωτήματα προκαλεί αντίσταση, διανοίγοντας πιθανόν δρόμους προς τα αόρατα ενδεχόμενα αντανάκλασης. Οι συνέπειες (ακόμα και οι πολιτικές) είναι μερικές φορές σοβαρές αν και συχνά όχι άμεσα ορατές. Έτσι, τίθενται ερωτήματα όπως τα παρακάτω:

- *Ποια είναι η σχέση μιας αισθητικής εμπειρίας στην καθημερινή ζωή με τους όρους της εμπειρίας στην τέχνη; Με άλλα λόγια, ποια είναι η σχέση ανάμεσα στα καιρικά φαινόμενα και τη μεταφορική γλώσσα της τέχνης;*
- *Αποτελεί ο καιρός ένα φαινόμενο που μπορεί να καταδείξει στον άνθρωπο τα όριά του; Ή μήπως ο ορίζοντας προσφέρει απεριόριστες δυνατότητες στην τέχνη δια αυτού του μέσου;*

*Patrícia Reis (Πορτογαλία/Αυστρία),
SENSORIAL SCREEN, Διαδραστική
Εγκατάσταση Δωματίου
(www.patriciajreis.com)*

Τα επιλεγμένα έργα σχετίζονται μεταξύ τους και υποστηρίζουν κάποια από τις διαφορετικές απόψεις επί του θέματος, το καθένα από τη δική του προοπτική. Οι παραπάνω απόψεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, έργα όπως των Μίριαμ Μπαϊτάλα, Μαρίας Χούμπινγκερ, Άννης Καλτσίδου, Ματτίας Κέσλερ, Πάνου Κοκκινιά και Εύας Πέτριτς. Ειδικότερα, τα έργα των Πατρίτσια Γ. Ράις, Ειρήνης Αθανασάκη, Ρουθ Σνέλ και Κρίστιαν Κ. Σραίντερ -του οποίου η πειραματική μουσική περφόρμανς διασυνδέει την αντιληπτικότητα εικαστικού και ηχητικού- ασχολούνται με την πρόσληψη της εικαστικής και της εννοιολογικής διαδικασίας.

Ως μέρος του εκθεσιακού προγράμματος, πραγματοποιήθηκε ένα εργαστήριο σε συνεργασία με το Τμήμα Ψηφιακών Τεχνών του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Τεχνών της Βιέννης και του Κεντρικού Ινστιτούτου Μετεωρολογίας και Γεωδυναμικής της Αυστρίας. Τα υπό διαμόρφωση αποτελέσματα του εργαστηρίου, σε συνδυασμό με τις προαναφερθείσες θεωρήσεις, αντανakλώνται στα έργα των: Άννας Βάτσινγκερ (AUT), Λάουρους Έντελμπάχερ (AUT), Μάνουελ Σύριλ Μπάχινγκερ (AUT), Κάγκντας Σέσεν (TUR/AUT) και Ρουθ Τσίμερμαν (AUT). Τα έργα αυτά παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά στις 4 Οκτωβρίου 2019 στο πλαίσιο των εργαστηριακών τμημάτων της Μπιενάλε της Βενετίας.

Στην έκθεση συμπεριλήφθηκε επίσης το έργο «Eco Geo» (μακέτα περιπτέρου περιβαλλοντικής ενημέρωσης) του πρόσφατα χαμένου αρχιτέκτονα και γραφίστα Θέμου Βαφιά - ευχαριστία προς την οικογένειά του για την παραχώρηση του αρχείου του στο ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ.

*Mathias Kessler (Αυστρία/ΗΠΑ), ILULISSAT W1 003,
Greenland, 2007*

Καλλιτέχνες

Ειρήνη Αθανασάκη (AUT/GR/FR), Θέμος Βαφιάς (GR), Λετίτσια Βέρθ (IT/AUT), Τόμας Γκλαίντσελ (AUT), Electros(GR/USA), Άννη Καλτσίδου (GR), Ματίας Κέσλερ (AUT/USA), Πάνος Κοκκινιάς (GR), Όλιβερ Κόβατς (AUT), Πέτερ Κούμπελκα(AUT), Άλφρεντ Λέντζ (AUT), Μπριγκίτε Μάλκνεχτ (IT/AUT), Μίριαμ Μπαϊτάλα (SVK/AUT), Σαμπίνε Μύλερ-Φουνκ (GER/AUT), Εύα Πέτριτς (SVN/AUT/USA), ΠΡΙΝΤΖποντ (AUT), Πατρίτσια Γ. Ράις (PT/AUT), Χέλμουτ Σβόμποντα(AUT), Ματίας Σβόμποντα (AUT), Ρουθ Σνέλ (AUT), Κρίστιαν Κ. Σραίντερ (AUT), Γκούντι Φάυρερ (GER/AUT), Μαρία Χούμπινγκερ (AUT).

Ιδέα

Μανταλίνα Διακόνου, Ράινερ Κάλτενμπεργκερ, Σοφία Παντελιάδου

Επιμέλεια έκθεσης

Σοφία Παντελιάδου

Η Σοφία Παντελιάδου σπούδασε φιλοσοφία και κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης και ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές σπουδές της στη διοργάνωση εκθέσεων και τη μουσειολογία στη Βιέννη. Ζει και εργάζεται στη Βιέννη ως ανεξάρτητη επιμελήτρια καλών τεχνών με επίκεντρο τη διασύνδεση της φιλοσοφικής και πολιτιστικής θεωρίας με τη σύγχρονη τέχνη.

Πληροφορίες:

Η έκθεση θα εγκαινιασθεί την Πέμπτη 28 Νοεμβρίου στις 20:00

Διάρκεια

28 Νοεμβρίου 2019 - 26 Ιανουαρίου 2020

Ωράριο λειτουργίας

Τρίτη - Κυριακή: 10:30-18:00 (Δευτέρα κλειστά)

Η είσοδος είναι ελεύθερη στο κοινό _

Πληροφορίες

τηλ. 2310 295 170-1 καθημερινές 9.00 - 14.30

και 2310 295 149 τις ώρες λειτουργίας της έκθεσης

<http://bit.ly/2OKoZqu>